

תהליך בחירת שאלת מחקר

שלב 1: סיעור מוחות

בתי ספר ומורים מתמודדים עם אתגרים רבים ומגוונים. מחקר עשוי לסייע להעמיק הבנה באשר לתופעה מסוימת ולקדם קבלת החלטות מבוססת נתונים באשר למדיניות, תוכנית או פרקטיקה חינוכית.

בשלב הראשון הצוות החוקר בבית הספר ידון בסוגיות המטרידות את בית הספר והמורים, וינסח שאלות מחקר אפשריות. למשל: האם שינוי באיזורים הנגישים לתלמידים בזמן ההפסקה משפיע על רמת האלימות? מה תפיסות ההורים ביחס למעורבותם בתהליכים חינוכיים? איזו השפעה יש לתגבורים מקוונים על הישגי התלמידה?

שאלות המחקר יכוונו את רמת ההתבוננות: כיתה, שכבה, קבוצת מורים, כלל בית הספר.

שלב 2: בחירת שאלת מחקר תוך התחשבות בשיקולים הבאים:

2. מדרגים: מידת החשיבות של המחקר.

רצוי להתמקד בשאלות משמעותיות לחיי בית הספר, ולא רק בשאלות או סוגיות שמסקרנות אותנו מבחינה אינטלקטואלית. לאחר שדירגנו את השאלות על פי ארבעת הקריטריונים, נבחר בשאלת המחקר העדיפה ביותר.

1. בוחנים: רמת ההיתכנות של המחקר.

- ☐ כמה משאבים נדרשים?
- ☐ איזה שינוי יידרש בשגרות בית הספר?
- ☐ האם זה משהו שיש בכוחי לאשר אותו או שנדרש אישור מגורם נוסף?
- ☐ האם הנתונים נגישים?

4. משנים פועלים לתהליכים ברי קיימא.

מוטב לקדם שינויים המובילים לשיפור הדרגתי בבית הספר. לכן עדיף לאמץ שאלות או סוגיות שבהן השינוי המוצע יכול להשתלב בתוך הקשר של תהליך רחב יותר, שמתקיים ממילא בבית הספר.

3. מטמיעים: מידת הישימות של המחקר.

עד כמה ממצאי המחקר יהיו ישימים. נסו לדמיין מה עשויים להיות ממצאי המחקר, וכיצד הם עשויים לשרת אותנו בקביעת מדיניות או קידום פרקטיקה בבית הספר. עד כמה שניתן, מומלץ לקדם מחקר בעל השלכות יישומיות.